

Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου

Ρομά και εκπαίδευση

***ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΡΟΜΑ***

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2015

Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου

Η ΚΛΙΜΑΚΑ είναι ένας κοινωνικός φορέας, αναγνωρισμένος Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιείται τόσο στην παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας όσο και στην υλοποίηση δράσεων κατά του κοινωνικού αποκλεισμού.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η ΚΛΙΜΑΚΑ παρέχει υπηρεσίες σε όλες τις βαθμίδες φροντίδας:

- ❖ Πρόληψη
- ❖ Θεραπεία
- ❖ Αποκατάσταση
- ❖ Αποστιγματισμό

Παρέχει υπηρεσίες ιατρικές και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε άτομα από ευπαθείς ομάδες με πολλαπλά προβλήματα που χρήζουν συστηματικής και ολοκληρωμένης παρέμβασης

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Συμμετοχή στη ψυχιατρική μεταρρύθμιση
- Υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής στήριξης κοινωνικής ενσωμάτωσης αποκλεισμένων πληθυσμών (ΕΚΠΑΙΔ. ΡΟΜΑ ΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΑ)
- Αναπτυξιακά & ανθρωπιστικά προγράμματα στο εξωτερικό
- Έρευνα
- Εκπαίδευση (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ, ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΥΓΕΙΑΣ, ΕΛΛΙΩΝΑΣ)
- Συμμετοχή σε δίκτυα φορέων σε Ελλάδα και εξωτερικό
- Παρεμβάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου

Οι δράσεις και τα προγράμματά της στοχεύουν στην πολύπλευρη ενδυνάμωση των κοινωνικά αποκλεισμένων στην κατεύθυνση:

- ✓ Της υιοθέτησης ενεργού ρόλου απέναντι στην ζωή
- ✓ Της υπεύθυνης διεκδίκησης των δικαιωμάτων
- ✓ Της σταδιακής αυτονόμησης
- ✓ Της ισότιμης ένταξης στον κοινωνικό ιστό

Ομάδες στόχοι

- Άτομα με ψυχικές διαταραχές
- Ομάδες πολιτισμικά διαφοροποιημένες-Μειονότητες
- Άστεγοι
- Πρόσφυγες - μετανάστες
- Θύματα ενδοοικογενειακής βίας, trafficking,
- Θύματα πολέμου & φυσικών καταστροφών
- Αποφυλακισμένους - Ανήλικους παραβάτες

ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ ΡΟΜΑ

- Ιδρύθηκε με την απόφαση 2850/18-04-2000 του Υ.Υ.Π.Κ.Α., με την εποπτεία της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας.
- Εντάσσεται στο υποπρόγραμμα «Ψυχαδέλφεια».

Το Κέντρο Ημέρας για τους Έλληνες Ρομά

- Αποτελεί ένα δυναμικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών και ανάπτυξης δράσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της κοινότητας
- Επιδιώκει την πολύπλευρη ενδυνάμωση των Ρομα, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους και την ισότιμη ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό, διασφαλίζοντας τη διατήρηση της πολιτισμικής τους ταυτότητας.
- Μελετά και καταγράφει τα νέα δεδομένα και τάσεις της κοινωνικής κινητικότητας και εξέλιξης της κοινότητας.
- Διερευνά ειδικά ζητήματα ψυχιατρικού, ιατρικού και κοινωνιολογικού ενδιαφέροντος.

Η Λειτουργία του Κ.Η.

Επιμερίζεται σε δύο άξονες:

1. Τις ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες σε ατομικό, οικογενειακό και κοινοτικό επίπεδο.
2. Τις ειδικές υποστηρικτικές υπηρεσίες που έχουν προληπτικό και θεραπευτικό χαρακτήρα, με στόχο να αντιμετωπιστούν προβλήματα που συνδέονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό (εκπαίδευση, αγωγή υγείας, δημιουργική απασχόληση, κοινωνικοποίηση, κ.ά.).

Εκπαίδευση και Ρομά

Ένα από τα γενεσιουργά αίτια κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά είναι η πλημμελής συμμετοχή των παιδιών τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μακροπρόθεσμα ενισχύεται η ανεργία με κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα (παραβατικότητα, επιθετικότητα, κ.ά.).

Ποιοτική Έρευνα της ΚΛΙΜΑΚΑ, 2006

- Τα περισσότερα παιδιά δε φοιτούν στο Νηπιαγωγείο
- Τα περισσότερα δεν εγγράφονται στο Δημοτικό Σχολείο
- Η σχολική φοίτηση των κοριτσιών σταματά στην ΣΤ', λόγω της προετοιμασίας του γάμου τους ή της φροντίδας μελών της οικογένειας.
- Το μαθησιακό επίπεδο των παιδιών δεν αντιστοιχεί την τάξη φοίτησης.
- Αναντιστοιχία ηλικίας και τάξης.
- Το 50% των μαθητών (κυρίως αγόρια) εγγράφονται στο Γυμνάσιο, το 1/3 αυτών συνεχίζει, ελάχιστοι αποφοιτούν και συνεχίζουν σε Τεχνικά Λύκεια.
- Γραμματικές γνώσεις σε μαθητές Γυμνασίου, αντιστοιχούν σε γνώσεις πρώτων τάξεων Δημοτικού.
- Το εφάπαξ σχολικό βοήθημα που χορηγείται κατά την έναρξη του σχολικού έτους, αυξάνει τις μαθητικές εγγραφές, αλλά στη μέση της χρονιάς το 1/3 περίπου των παιδιών διακόπτουν τη φοίτηση.

Παρ' όλου που το σχολικό βοήθημα πλέον δίδεται στο τέλος της σχολικής χρονιάς, η εκτίμησή μας είναι ότι δεν αύξησε τις εγγραφές των παιδιών στο σχολείο και την απρόσκοπτη παρακολούθηση όλων των μαθημάτων.

Αιτίες σχολικής διαρροής

- Τα παιδιά αποθαρρύνονται εύκολα από μικρές ή μεγάλες αποτυχίες.
- Οι γονείς αποδέχονται εύκολα την άρνηση του παιδιού να πάει στο σχολείο.
- Η συνεχής μετακίνηση της οικογένειας, από τόπο σε τόπο.
- Οι γλωσσικές δυσκολίες.
- Ο φόβος απώλειας της πολιτισμικής τους ταυτότητας και «ατίμωσης» των κοριτσιών.
- Οικονομικές δυσκολίες.
- Η μη σύνδεση του σχολείου με το επάγγελμα χάσιμο χρόνου.
- Μετά τα 11-12 έτη, τα παιδιά αποτελούν μέλη που βοηθούν στην αύξηση του οικογ. εισοδήματος ή παντρεύονται.

Ωστόσο, τελευταία παρατηρείται μια διαρκής αυξητική τάση, τόσο ποσοτική, όσο και ποιοτική, στη σχολική φοίτηση.

Τμήματα εκπαίδευσης Κ.Η.

- Τμήμα προεκπαίδευσης (αφορά παιδιά 5-12 ετών, τα οποία εγγράφονται για πρώτη φορά στο σχολείο).
- Τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας (αφορά παιδιά που φοιτούν στο σχολείο).
- Τμήμα αλφαριθμητισμού ανηλίκων (αφορά έφηβους 13-17 ετών, για προετοιμασία απόκτησης απολυτηρίου Δημοτ. Σχολείου).
- Τμήμα αλφαριθμητισμού ενηλίκων (αφορά ενήλικες για την προετοιμασία απόκτησης απολυτηρίου Δημ. Σχολείου).
- Τμήμα αλφαριθμητισμού για παιδιά που παραπέμπονται από την Εισαγγελία Ανηλίκων.
- Τμήμα μαθημάτων Γνωστικής Παιδείας (αφορά έφηβους άνω των 15 ετών).

Επιδίωξή μας είναι:

- Η προώθηση και η βελτίωση των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ γονιών, εκπαιδευτικών και κοινωνικό περίγυρο του σχολείου.
- Η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητάς τους, στο θέμα της εκπαίδευσης.
- Η αύξηση των παιδιών που εγγράφονται στο σχολείο.
- Η ενθάρρυνση, με την κατάλληλη προετοιμασία, της απρόσκοπτης παρακολούθησης των σχολικών μαθημάτων.
- Η παρότρυνση των ενήλικων Ρομά να εγγραφούν στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.
- Η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των γονιών για την αξία της εκπαίδευσης και της διαρκούς παρακολούθησης των σχολικών μαθημάτων.

Στόχοι του προγράμματος εκπαίδευσης:

- Να μάθουν γραφή και ανάγνωση
- Να μάθουν απλές μαθηματικές έννοιες και πρακτικές
- Να βελτιώσουν τις επιδώσεις τους στο σχολείο
- Να ενημερωθούν σε θέματα οικογένειας, κοινωνικής συμβίωσης, στοιχεία προσωπικής υγιεινής, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, λειτουργίας του κράτους και των υπηρεσιών του, να γνωρίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
- Ομαλότερη φοίτηση στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα
βελτίωση αυτοεικόνας σταδιακή άρση κοινωνικού αποκλεισμού τους.

Η Εμπειρία μας στους τρόπους διδασκαλίας

- Σημαντικό να ακολουθούνται οι αρχές της παιδαγωγικής (αποδοχή ιδιαιτεροτήτων των παιδιών, αναγνώριση αναγκών τους, επικοινωνία χωρίς κοινωνικό στιγματισμό, κλπ)
- Ικανότητα εκπαιδευτικού να αντέχει στην αμφισβήτηση των γνώσεών του από τα παιδιά ή στη διακεκομμένη παρακολούθηση των μαθημάτων, χωρίς να θεωρεί ότι απέτυχε στο έργο του.
- Πολλαπλότητα του ρόλου του εκπαιδευτικού (επιστήμονας, φορέας εξουσίας, μεσάζων της κοινωνικοποίησης αυτών των παιδιών, εκφραστής προσωπικών συναισθημάτων, προτιμήσεων, ενδιαφερόντων και πεποιθήσεων των παιδιών).
- Η προετοιμασία της διδασκαλίας είναι επίπονο έργο.
- Η προσωπικότητα του εκπαιδευτικού παίζει καθοριστικό ρόλο στη συμπεριφορά των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία και συνέχεια.
- Οριοθέτηση συμπεριφορών, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
- Αναζήτηση τρόπων και μεθόδων προκειμένου να κρατούμε το ενδιαφέρον των παιδιών σε υψηλό επίπεδο, ώστε να αυξάνονται τα κίνητρά τους για μάθηση.

Σημαντικές Επισημάνσεις

Καλό θα είναι να έχουμε κατά νου, ότι για τα παιδιά των Ρομά, η Ελληνική γλώσσα δεν είναι η μητρική γλώσσα, είναι δεύτερη γλώσσα.

Αυτό συνεπάγεται δυσκολίες οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν με συγκεκριμένους τρόπους (πχ ιδιαίτερη βαρύτητα στο μάθημα της γλώσσας), όπως αλλαγή διδακτικών μεθόδων.

Δυσκολία μελέτης στο σπίτι λόγω ιδικών συνθηκών, καλό θα ήταν η μελέτη των μαθημάτων να ολοκληρώνεται στο σχολείο.

Απαραίτητη η προσχολική φοίτηση των παιδιών, ώστε να προετοιμάζονται καλύτερα, βελτιώνοντας έτσι το βαθμό προσαρμογής τους στο σχολικό περιβάλλον.

Εξαιρετικής σημασίας είναι να πεισθούν οι γονείς για τη χρησιμότητα της εκπαίδευσης στην μετεξέλιξη των παιδιών τους, ως ενεργοί πολίτες.

Σας ευχαριστούμε!

